Dosarul nr. 5r-7343/2023 (4-23179149-12-5r-14122023)

HOTĂRÂRE
În numele LEGII

05 martie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedinte Negru Vladislav
Grefier Railean Vera

examinând în ședință judiciară publică cauza contravențională privind contestația formulată de ***** născut la *****, domiciliat potrivit buletinului de identitate în mun. Chișinău, *****, codul personal numeric ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 întocmit de către Inspectoratul Național de Securitate Publică în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional, -

a constatat:

Prin Decizia agentului constatator al DP „Centru" a INSP al IGP al MAI, Sorochina Aliona din 01 decembrie 2023, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023, ***** a fost atras la răspundere în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 10 unităţi convenţionale în sumă 500 lei, pentru faptul că, *„la 01 decembrie 2023, ora 11^{20},conducătorul auto a ignorat indicatorul 3.31 din RCR".*

Considerând că n-a comis fapta imputată şi, respectiv, ilegal este procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancționare, ***** s-a adresat în judecată cu prezenta contestație, prin care solicită nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție (art. 443, art. 445 Cod contravențional).

În cadrul ședinței de judecată din 08 februarie 2024 contravenientul ***** a declarat că, susține contestația înaintată și acceptă să dea declarații. Susține că este învinuit că a încălcat regulile unui indicator rutier, însă mașina care conduceam de model ***** cu nr.de înmatriculare ***** 123 era parcată regulamentar, adică pe strada *****, numărul exact nu își amintește. Solicită să fie declarat nul procesul contravențional, deoarece nu a fost demonstrat vinovăția acestuia și careva probe nu sunt.

Agentul constatator ofițerul DP ”Centru” a INSP a IGP al MAI, Sorochina Aliona, legal citat *(prin intermediul poştei electronice – f.d.-14)* despre data, locul şi timpul examinării cauzei, în ședință judiciară nu s-a prezentat, instanța de judecată, ținând cont de prevederile art. 454 alin.(1), (2) Cod contravențional, a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional al RM, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică.

Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 Cod Contravențional al RM, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Analizând actele și materialele dosarului în funcție de motivele invocate în contestație, precum și de normele legale incidente, instanța reține următoarele.

Prin prezenta contestație, contravenientul ***** contestă procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023, încheiat de către agentul constatator al DP „Centru” a INSP al IGP al MAI, Sorochina Aliona, în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional, prin care s-a reţinut în sarcina contravenientului că, la *„la 01 decembrie 2023, ora 11^{20},conducătorul auto a ignorat indicatorul 3.31 din RCR”*.

Contravenientul ***** a fost sancționat cu amendă în cuantum de 10 unități convenționale și cu sancțiunea complementară de 2 puncte de penalizare.

Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 a fost depusă de către contravenient la 06 decembrie 2023, cu respectarea termenului de 15 zile prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravențional.

Conform dispoziției **art. 240 alin.(1) Cod contravenţional** „*nerespectarea de către conducătorul vehiculului a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu, a marcajului de pe partea carosabilă a drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație și a celui destinat vehiculelor de rută se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 10 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 2 puncte de penalizare*”.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În conformitate cu art. 10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Conform art. 425 alin. (2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Instanța reține că, în legislaţia Republicii Moldova contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional instanţa de judecată evidenţiază că, sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul

contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală.

În conformitate cu prevederile art. 452 Cod contravențional al RM, cauza contravenţională se judecă în instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu.

În conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravențional al RM, judecând cauza contravenţională, instanţa este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În speță instanța conchide că, persoana sancţionată are dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă și să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situaţia de fapt din procesul-verbal cu privire la contravenţie nu corespunde modului de desfășurare al evenimentelor, iar sarcina instanţei de judecată este de a respecta proporţionalitatea dintre scopul urmărit de autorităţile statului de a nu rămâne nesancţionate acţiunile antisociale prin impunerea unor condiţii imposibil de îndeplinit și respectarea dreptului la apărare al persoanei sancţionate contravenţional.

În legislația moldovenească, ca și în cea a altor state europene *(spre exemplu, România, Germania, Republica Cehă si Slovacia),* contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ.

Din perspective capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. *(Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).*

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine ***în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-și probeze nevinovăția***.

De asemenea instanţa reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu titlu preliminar se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia.

Astfel, procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. seria MAI06 ** din 01.12.2023.***

Sub aspectul legalității procesului-verbal instanţa de judecată constată că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, ***cât și din oficiu de către instanţă pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional***.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor **prescripțiilor legale de fond și de formă**, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Totodată instanța reține că, potrivit alin. (1) art. 442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional.

Prin urmare, analizând actul de sancţionare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat, așa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art.443 din Codul contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Examinând materialele procedurii contravenționale prezentate, instanța de judecată a concluzionat asupra faptului că, prin Decizia agentului constatator al DP „Centru” a INSP al IGP al MAI, Sorochina Aliona din 01 decembrie 2023, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023, ***** a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 10 unităţi convenţionale în sumă 500 lei, pentru faptul că, *„la 01 decembrie 2023, ora 11[20],conducătorul auto a ignorat indicatorul 3.31 din RCR”*.

Instanța de judecată atestă prezentarea de către reprezentantul statului a următoarelor materiale:

- contestația formulată de ***** născut la *****, domiciliat potrivit buletinului de identitate în mun. Chișinău, *****, codul personal numeric ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 întocmit de către Inspectoratul Național de Securitate Publică în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional. (f.d.5-6);
- procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 întocmit pe numele lui ***** de către Inspectoratul Național de Securitate Publică în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional. (f.d.9).

Potrivit reglementărilor art. 443 Cod contravențional, legiuitorul a reiterat faptul că „(l) Procesul verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, ***datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă***; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Totodată art. 445 Cod contravențional indică faptul că: „neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul)

întocmirii procesului-verbal, ***seria şi numărul actului de identitate*** şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei".

Potrivit prevederilor art.1 al Legii privind actele de identitate din sistemul naţional de paşapoarte, nr. 273 din 09.11.1994, instituie noțiunea de acte de identitate, astfel în limitele primului aliniat „Actele de identitate din sistemul naţional de paşapoarte sânt: toate tipurile de pașapoarte, de buletine de identitate, permisele de şedere, documentele de călătorie ale apatrizilor (Convenţia privind statutul apatrizilor din 28 septembrie 1954), ale refugiaţilor (Convenţia cu privire la statutul refugiaţilor din 28 iulie 1951) şi ale beneficiarilor de protecţie umanitară", iar în sensul aliniatului (3) al articolului „ Paşapoartele, buletinele de identitate, permisele de şedere şi documentele de călătorie se întrebuinţează în calitate de acte de identitate în condiţiile prezentei legi şi ale altor acte normative ce reglementează întrebuinţarea lor".

În circumstanțele în care, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023, încheiat de către agentul constatator Sorochina Aliona, din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, întocmit în privința lui ***** **nu a fost indicată seria şi numărul actului de identitate a persoanei** sancționată în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional fapt care prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravențional, atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată va declara ca fiind nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 întocmit în privința lui *****, în baza art. 240 alin. (1) Cod contravențional, or, omisiunea reținută de instanța de judecată la întocmirea de către agentul constatator a procesului-verbal în privința lui *****, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Finalmente, pentru că ilegalitatea procesului-verbal prevalează condiției temeiniciei, ceea ce înseamnă că în ipoteza în care actul este ilegal întocmit, el trebuie desființat, nu se impune analiza celorlalte motive de fapt invocate de către agent, precum și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

Or, a fost răsturnată prezumția de legalitate de care se bucură procesul-verbal cu privire la contravenție.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 445 alin.(1) CC, ne consemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor (…) seria şi numărul actului de identitate (…) şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populației*, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*.

Potrivit art. 445 din Codul contravențional, ne consemnarea în procesul verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 are ca efect nulitatea acestuia.

În conformitate cu art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445 alin. (1), instanța încetează procesul contravențional.

În conformitate cu art. 441 alin. (1), art. art. 443, 445, 461, 462 din Codul contravențional, instanța de judecată, -

HOTĂRĂȘTE:

A admite ca întemeiată contestația formulată de ***** născut la *****, domiciliat potrivit buletinului de identitate în mun. Chișinău, *****, codul personal numeric ***** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 01.12.2023 întocmit de către Inspectoratul Național de Securitate Publică în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 ***** din 01.12.2023, întocmit în privința cet. ***** în baza art. 240 alin.(1) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravențional de învinuire a cet. ***** în baza art. 240 alin.(1) din Codul contravențional.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Vladislav Negru**